

OSNOVNA ŠKOLA STJEPANA CVRKOVIĆA
VLADIMIRA NAZORA 18A
32284 STARI MIKANOVCI

ŠKOLSKI PREVENTIVNI PROGRAM ZA ŠKOLSKU GODINU 2018. / 2019.

Stari Mikanovci, 26. rujna 2018.

1. ADMINISTRATIVNI PODACI

1. 1. Naziv programa: Program prevencije nasilja i zlouporabe sredstava ovisnosti
1. 2. Oblast primjene: univerzalna i selektivna prevencija
1. 3. Koordinator programa: Lidija Kunić Bečvardi, pedagoginja
1. 4. Odgovorna ustanova: OŠ Stjepana Cvrkovića, Stari Mikanovci
1. 5. Partnerske institucije i organizacije: CZSS, Policijska uprava Vukovarsko-srijemska, službenice za prevenciju, HAK, Gradsко društvo Crvenog križa Vinkovci, Zavod za javno zdravstvo – Školska medicina, Centar za prevenciju i izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti, liječnica obiteljske prakse, stomatolog, CSI – Centar za sigurniji internet

2. UVOD

Suvremeno vrijeme nosi sa sobom sve veći problem ovisnosti o različitim sredstvima (duhan, alkohol, droge, kockanje, mediji....). Ovisnosti često prate različiti oblici asocijalnog ponašanja. Kako je broj ovisnika u porastu, osobito među mlađom generacijom, zadatak nam je pravodobno intervenirati kroz provođenje školskog preventivnog programa.

Uz ovisnosti, velik problem među mladima je i nasilje - namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereni prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povrjeđivanja, a koje se može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju. Nasilje također uključuje ponavljanje istog obrasca ponašanja i podrazumijeva neravnopravan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinca). Sudjelovanje u nasilju ima negativne posljedice za žrtvu, ali i za počinitelja nasilja i one koji to nasilje gledaju. Kako se povećava uporaba interneta, sve veći broj djece je žrtva nasilja preko interneta. Važno je stoga da prevencija nasilja obuhvati i prevenciju nasilja na internetu.

Ove nastavne godine nastavljamo i s prevencijom seksualnog nasilja s učenicima 2. razreda, kako bi mogli prepoznati neprimjerene dodire te kako bi ih se potaknulo na prijavu eventualnog zlostavljanja. Također, s učenima sedmih razreda provodit će se prevencija nasilja u vezama.

3. CILJEVI

Ciljevi našeg školskog preventivnog programa su sljedeći:

- svesti pojavu ovisnosti i nasilja na minimalne
- u suradnji s učenicima, roditeljima i vanjskim institucijama kroz organizirane aktivnosti smanjiti interes mladih za uzimanje sredstava ovisnosti

- pravovremeno otkriti konzumente sredstava ovisnosti
- djelovati na sprječavanje svih oblika nasilja i svesti prisutnost nasilja među učenicima na minimum
- unaprijediti zaštitu zdravlja učenika
- djelovati na smanjivanje interesa za sredstva ovisnosti
- razvijati pozitivnu sliku učenika o sebi, pružiti pravovremenu pomoć u rješavanju kriznih situacija
- unaprijediti komunikaciju između učitelja i učenika, prihvataći različitosti među djecom,
- organizirati slobodno vrijeme učenika i osigurati im ponudu različitih sportskih, zabavnih i kreativnih sadržaja za kvalitetno provođenje slobodnog vremena,
- ospasobiti učenika za samopomoć i samozaštitu.

4. ZADAĆE

Zadaće našeg Školskog preventivnog programa jesu:

- poučiti učenika općim životnim vještinama s naglaskom na sprječavanje rizičnih oblika ponašanja
- pomoći učenicima u donošenju ispravnih odluka
- pomoći učenicima u uspješnom rješavanju problema
- poučiti učenike kritičkom razmišljanju
- razvijati otpornost prema pritisku skupine
- razvijati kod učenika vještina komuniciranja
- vježbati kako se nositi sa stresom i anksioznosću
- promicati pozitivne društvene vrijednosti.

5. NOSITELJI ŠPP-a U ŠKOLI I SURADNICI IZVAN ŠKOLE

Za provođenje Školskog preventivnog programa u školi zaduženi su: ravnatelj, stručne suradnice, nastavnice biologije te svi učitelji razredne i predmetne nastave s naglaskom na razrednike.

Škola će također surađivati i s drugim ustanovama i institucijama te stručnjacima izvan Škole. U odgojno-obrazovni proces integrira se i sudjelovanje vanjskih suradnika kao što su socijalni radnici i psiholozi Centra za socijalnu skrb, policijski službenici za prevenciju Policijske uprave Vukovarsko-srijemske, djelatnici HAK-a, članovi Gradskog društva Crvenog križa Vinkovci, djelatnici Zavoda za javno zdravstvo - Školska medicina i Centar za prevenciju izvanbolničko liječenje bolesti ovisnika, liječnica obiteljske prakse, stomatolog, djelatnici CSI – Centra

za sigurniji internet i dr. Suradnja s navedenim institucijama odvija se prema njihovim planovima i mogućnostima organizacije predavanja, tribina i sličnih aktivnosti u školi.

6. REALIZACIJA ŠKOLSKOG PREVENTIVNOG PLANA I PROGRAMA

Školski preventivni program će se provoditi u dva stupnja:

1. PRIMARNA PREVENCIJA: odnosi se na rad sa svim učenicima škole kroz planirane preventivne aktivnosti na satima razredne zajednice, kroz nastavne predmete, predavanja, izvanučioničnu nastavu i školske projekte.

2. SEKUNDARNA PREVENCIJA: odnosi se na rad s učenicima koji spadaju u skupinu djece rizičnog ponašanja, a provode ju stručna služba u školi, zdravstveni radnici, radnici Centra za socijalnu skrb i MUP-a te drugi stručnjaci prema potrebi.

6.1. RAZRADA AKTIVNOSTI – PRIMARNA PREVENCIJA

Aktivnosti primarne prevencije u školi provode predmetni nastavnici, razrednici i stručni suradnici kroz nastavni program, sate razredne zajednice, školske projekte, izvannastavne aktivnosti i kroz rad s roditeljima učenika.

6.1.1. REALIZACIJA ŠKOLSKOG PREVENTIVNOG PROGRAMA KROZ REDOVNU NASTAVU

Kroz programe pojedinih nastavnih predmeta obrađuju se sadržaji vezani uz ovu problematiku, kao što su:

- Hrvatski jezik — kroz lektiru, filmsku i TV kulturu, izražavanje i stvaranje obrađuju se odnosi u obitelji, odgovornost za vlastite postupke, odrastanje, smisao postojanja, ljudskih vrijednosti i drugo. Kroz samostalan pismeni rad na određenu temu učitelji mogu identificirati učenike koji imaju osobnih ili obiteljskih problema, a koji bi ih mogli dovesti u skupinu djece rizičnog ponašanja te na osnovu toga mogu na vrijeme intervenirati.
- Likovna kultura – kroz likovno izražavanje i stvaranje učenici iskazuju vlastitu osobnost, probleme. Pomnim praćenjem i analizom otkrivati učenike rizične skupine ponašanja. Tijekom rada učenika razvijati upornost u radu, preciznost, kreativnost, osjećaj za boje, estetske vrijednosti.
- Tjelesna i zdravstvena kultura – razvijati fizičku kondiciju kod učenika, motoriku, koordinaciju pokreta, razvijati zdravstveno-higijenske navike, podučavati ih očuvanju i unapređivanju zdravlja, pravilnoj prehrani, kvalitetnom provođenju slobodnog vremena kroz sportske aktivnosti...
- Priroda i društvo – podučavati učenike zdravom životu, govoriti o neprijateljima zdravlja, o negativnim pojavama koje ugrožavaju ljudsko zdravlje, razvijati ljubav prema prirodi i očuvanju prirode...
- Priroda – disanje (štetnost pušenja), Čovjek kao biološko biće, Pubertet i teškoće sazrijevanja, Alkohol, droga, pušenje, Zdrava prehrana, Zdravi život, Zaštita zdravlja, Zaštita prirode i okoliša..

- Biologija — Problemi odrastanja, Spolnost, Zarazne bolesti, Negativno samo-potvrđivanje preko pušenja i pijenja alkohola, Recimo DA zdravom životu, Ekološka svijest, Virusi-AIDS i hepatitis, Biološka ovisnost čovjeka i okoline, Spolni odnos, Štetno djelovanje nikotina, alkohola i droga, Tabletomanija, Bolesti organa za disanje i krvotoka, Spolne bolesti, Kako sačuvati život i zdravlje...
- Kemija — Lijekovi - važnost pravilne upotrebe i doziranja, Što su to antibiotici i analgetici, Što su sedativi...
- Vjerouauk — ukazivati učenicima na pozitivne oblike ponašanja kao i pozitivna osjećanja prema drugim ljudima, pozitivnim metodama stimulacije motivirati učenike za rad i učenje, razvijati kod učenika osjetljivost na probleme drugih te poučavati ih nesebičnom pomaganju drugima.

6.1.2. REALIZACIJA ŠKOLSKOG PREVENTIVNOG PROGRAMA KROZ SATE RAZREDNIKA

Na satima razrednika Školski preventivni program realizirat će se kroz zdravstveni i građanski odgoj te odabrane teme po razrednim odjelima s ciljem razvijanja komunikacijskih vještina, nenasilnog rješavanja sukoba, učenja kako se oduprijeti lošim nagovorima, razumjeti vlastite potrebe i potrebe drugih, prihvatići različitosti drugih učenika, razvijanja tolerancije.... Tijekom godine kroz sat razrednika i rad na problematičci prevenciji ovisnosti uključivat će se i stručni suradnici koji će kroz radionice i predavanja obrađivati teme važne za ovo područje. U realizaciji preventivnih aktivnosti koristiti će se materijale preporučene od Ministarstva, a tijekom mjeseca veljače pedagoginja i psihologinja provest će dio radionica s popisa preporučenih u svrhu sprječavanja nasilja među učenicima prigodno uz Dan borbe protiv vršnjačkog nasilja.

NAZIV	VRSTA AKTIVNOSTI	RAZRED	VRIJEME REALIZACIJE
KURIKULUM ZDRAVSTVENOG ODGOJA			
Moduli: - Živjeti zdravo - Prevencija nasilničkog ponašanja - Prevencija ovisnosti - Spolna/rodna ravnopravnost i spolno odgovorno ponašanje	- 10-12 sati razrednika po razrednom odjelu kako je predviđeno Kurikulumom radionice, predavanja, projekcije filmova, demonstracije..	svi razredi od 1. do 8. razreda	tijekom nastavne godine 2018./2019.
KURIKULUM GRAĐANSKOG ODGOJA			
1.razred 1. Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi; Kućni red škole 2. Demokratski izbori u razredu 3. Postao sam učenik i pridržavam se pravila 4. Svjetski dan štednje 5. Dan sjećanja na Vukovar 6. Odgovorno ponašanje u domu 7. U susret blagdanima (Božić, Nova godina) 8. Susret s nepoznatom osobom (radionica s pedagoginjom) 9. Poklade 10. Dan planeta Zemlje	10 sati razrednika radionice, predavanja, projekcije filmova, demonstracije..	1.razred	tijekom nastavne godine 2018./2019.

<p>2. a razred</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi; Kućni red škole; Pravilnik o kriterijima za izricanje pedagoških mjera 2. Kriteriji ocjenjivanja u 2. razredu; Izbor razrednog povjerenstva; 3. Vinkovačke jeseni u 2018. g. (Godina kulturne baštine) 4. Prijateljstvo (psihologinja) 5. Međunarodni dan štednje (31.10.) - razredna kasica prasica 6. 20 dana dobrote (Ususret blagdanima) 7. Samokontrola (pedagoginja) 8. Valentinovo i 100- ti dan škole 9. Što ti činiš za svoj okoliš? 10. Razglednice moga sela! <p>2. b razred</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dobro došli u 2. razred!-upoznavanje s učenicima; Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja u osnovnoj i srednjoj školi 2. Pravilnik o pedagoškim mjerama, Kućni red škole 3. Razred –demokratska zajednica (biranje predsjednika, zamjenika ...) 4. Donošenje razrednih i školskih pravila 5. Štednjom do željene stvari 6. Dan sjećanja na Vukovar 7. Samokontrola (pedagoginja) 8. Razvoj socijalnih vještina: Verbalna i neverbalna komunikacija 9. Samopoštovanje (pedagoginja) 10. Odgovorno ponašanje prema okolišu: Dan planete Zemlje 	<p>10 sati razrednika radionice, predavanja, projekcije filmova, demonstracije..</p>	<p>2.razred</p>	<p>tijekom nastavne godine 2018./2019.</p>
<p>3. a razred</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja u osnovnoj i srednjoj školi 2. Kućni red škole 			

<p>3. Biranje predsjednika razreda i njegove poželjne osobine 4. Naša razredna pravila – Što ne želimo? 5. Dan sjećanja na Vukovar 6. Stereotipi i predrasude 7. Nenasilno rješavanje sukoba (radionica s pedagoginjom) 8. Suzbijanje nepoštenog ponašanja 9. Poklade 10. Prošlost našeg zavičaja</p> <p>3. b razred</p> <p>1. Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja u osnovnoj i srednjoj školi. Pravilnik o kriterijima izricanja pedagoških mjera 2. Kućni red škole. Naša razredna pravila – Što ne želimo? 3. Biranje predsjednika razreda i njegove poželjne osobine 4. Postignuća i odgovornost za učenje 5. Dan sjećanja na Vukovar 6. Međunarodni dan dječjih prava (20. studeni) 7. Važnost empatije u društvenoj komunikaciji i razvijanju društvene solidarnosti 8. Čemu služi novac 9. Aktivno zalaganje za pravdu i suzbijanje isključenosti - Dan sa šegrtom Hlapićem 10. Prepoznavanje diskriminacije i prihvatanje različitosti – stereotipi i predrasude</p>	<p>10 sati razrednika radionice, predavanja, projekcije filmova, demonstracije..</p>	<p>3. razred</p>	<p>tijekom nastavne godine 2018./2019.</p>
<p>4.razred</p> <p>1. Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja u osnovnoj i srednjoj školi 2. Kućni red škole 3. Biranje predsjednika razreda i njegove poželjne osobine 4. Naša razredna pravila – Što ne želimo? 5. Odgovorno upravljanje novcem (Međunarodni dan štednje)</p>	<p>10 sati razrednika radionice, predavanja, projekcije filmova, demonstracije..</p>	<p>4. razred</p>	<p>tijekom nastavne godine 2018./2019.</p>

6. Dan sjećanja na Vukovar 7. Konvencija o pravima djeteta (pedagoginja) 8. Kako pomoći potrebitima, starijima i bolesnima? (posjet staračkom domu) 9. Odgovorno ponašanje prema okolišu: Dan planete Zemlje 10. Da sam dječak, da sam djevojčica (pedagoginja)			
5. razredi 1. Izbor razrednog povjerenstva 2. Ljudska prava 3. Dan sjećanja na žrtvu Vukovara 4. Komunikacijske vještine (što kad sam nesiguran) 5. Razvoj osobnog identiteta (predrasude o drugima)	5 sati razrednika (radionice, predavanja, projekcije filmova, demonstracije..)	5.razred	tijekom nastavne godine 2018./2019.
6. razredi 1. Razredna pravila i etički kodeks razreda (kućni red škole, upoznavanje s pravilnikom o ocjenjivanju, prava i obveze učenika), 2. Biranje razrednog rukovodstva 3. Međunarodni dan mira 4. Poštujmo našu baštinu 5. Tolerancija prema različitostima – Svjetski dan osoba s Down sindromom (pedagoginja)	5 sati razrednika (radionice, predavanja, projekcije filmova, demonstracije...)	6.razred	tijekom nastavne godine 2018./2019.
7. razredi 1 Upoznavanje učenika s Pravilnikom o praćenju i ocjenjivanju i Kućnim redom (7. a) 1. Kućni red škole, izbor razrednog rukovodstva, pravilnici (7. b) 2. Odabir predsjednika razreda, zamjenika, blagajnika (7. a) 3. Dan sjećanja na Vukovar (7. ab) 4. Donošenje razrednih pravila u slučaju nasilja (7.ab) 5. Sukob i suradnja (7. ab) 6. Moja Domovina (7. ab)	5 sati razrednika (radionice, predavanja, projekcije filmova, demonstracije...)	7.razred	tijekom nastavne godine 2018./2019.
8. razredi 1. Početak školske godine / Izbor učenika u Vijeće učenika 2. Kućni red / Pravilnik o načinima, postupcima i elementima			

vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi 3. Projektni dan: Vukovar 4. Međunarodni dan solidarnosti 5. Svjetski dan socijalne pravde	5 sati razrednika radionice, predavanja, projekcije filmova, demonstracije	8.razred	tijekom nastavne godine 2018./2019.
OSTALE TEME ŠKOLSKOG PREVENTIVNOG PROGRAMA			
1. razred 1. Dan jabuka 2. Radost je biti u prirodu 3. Da nam školsko dvorište bude ljepše	radionice, predavanja, projekcije filmova, demonstracije	1.razred	tijekom nastavne godine 2018./2019.
2. razred 1. Slavlje nije pucnjava! (2.a) 2. Moj radni dan, tjedan i slobodno vrijeme (2.a) 3. Zimske radosti i brige (2.a) 4. Održavanje čistoće okoliša i razreda (2.b) 5. Kreativno rješavanje sukoba (2.b) 6. Prijateljstvo – Kako biti dobar prijatelj (psihologinja) (2.ab)	radionice, predavanja, projekcije filmova, demonstracije	2.razred	tijekom nastavne godine 2018./2019.
3. razred 1. Drugačiji - pa šta! (3. b) 1. Eko dani (3. a) 2. Međunarodni dan pješačenja (3. ab) 3. Pješačenjem i jabukom do zdravlja (3. a) 3. Ispričavanje za pogrešku (3. b) 4. Oprez pri rukovanju eksplozivnim sredstvima (3. a) 4. Kad natjecanje postane opasna igra (3. b) 5. Odgovorno ponašanje prema okolišu: Dan planeta Zemlje (3. a)	radionice, predavanja, projekcije filmova, demonstracije	3.razred	tijekom nastavne godine 2018./2019.
4. razred 1. Pješačenjem i jabukom do zdravlja 2. Zimske igre na snijegu	radionice, predavanja, projekcije filmova, demonstracije	4.razred	tijekom nastavne godine 2018./2019.
5. razred 1. Kako da učenje ne bude mučenje (psihologinja) 2. Duga sličnosti i različitosti – Upoznajmo se (pedagoginja) 3. Naša prava i obveze	radionice, predavanja, projekcije filmova, demonstracije	5.razred	tijekom nastavne godine 2018./2019.

4. Sigurnost na Internetu 5. Plava planeta – naš dom – ekologija 6. Rekreacija 7. Sportske aktivnosti			
6. razred 1. Međunarodni i humanitarni dan 2. Svjetski dan zaštite okoliša 3. Tolerancija 4. Samokontrola 5. Prijateljstvo 6. Dani kruha i dan jabuke 7. Rekreacija 8. Cvjetovi prijateljstva (pedagoginja)	radionice, predavanja, projekcije filmova, demonstracije	6.razred	tijekom nastavne godine 2018./2019.
7. razred 1. Tjelesna aktivnost (7. b) 1. Kvaliteta učenja (7. a) 2. Svjetski dan hrane (7. b) 2. Nemamo svi iste mogućnosti (7. a) (pedagoginja) 3. Prevencija ovisnosti - Mjesec borbe protiv ovisnosti 15. studeni - 15. prosinca (pedagoginja) (7. ab) 4. Natječemo se u znanju i vještinama (7. b) 4. Razumijem, dakle prihvaćam različitosti (7. a) (pedagoginja) 5. Multimedija i opasnost od interneta (7. ab) – 2 sata 6. Pamtim, pamtiš, pamti (psihologinja) (7. ab)	radionice, predavanja, projekcije filmova, demonstracije	7.razred	tijekom nastavne godine 2018./2019.
8. razred 1. Najstariji smo u školi – budimo primjer mlađima 2. Svjetski dan ljubaznosti / Bonton 3. Internet i ja 4. Zdrav za pet – prevencija pijenja alkohola – zdravstveni aspekt 5. Profesionalno usmjeravanje (psihologinja)	radionice, predavanja, projekcije filmova, demonstracije	8.razred	tijekom nastavne godine 2018./2019.

6.1.3. REALIZACIJA ŠKOLSKOG PREVENTIVNOG PROGRAMA KROZ IZVANNASTAVNE AKTIVNOSTI

Izvannastavne aktivnosti pružaju mogućnost samopotvrđivanja djece u raznim područjima, potiču zdrave odnose među članovima grupe, osjećaj pripadnosti i ispunjenosti čime djeluju preventivno na sprječavanje pojave problema ovisnosti i nasilja.

Kroz izvannastavne aktivnosti - koje su važne zbog organizacije slobodnog vremena mlađih, nužno je mlađima pružiti sadržaje koji će im obogatiti društveni život i poboljšati njegovu kvalitetu te zadovoljiti njihove interese i potrebe za igrom i raznovremenom. Stoga škola organizira čitav niz izvannastavnih aktivnosti. Uključivanje učenika u ove aktivnosti najbolji je način da ih se udalji s ulice i usmjeri njihov interes na različite oblike društveno prihvatljivog ponašanja. Ove godine imamo velik broj izvannastavnih aktivnosti koje se nude učenicima za kvalitetno provođenje slobodnog vremena.

- Dramsko-recitatorska skupina (I.)
- Društvene igre (II. a)
- Likovna skupina (II. b)
- Rukomet (III.a)
- Igre i ples (II.-IV.)
- Mali kreativci (IV.)
- Klub malih Engleza (III. ab)
- Mali čitači (II. ab, III ab)
- Mladi informatičari (IV.)
- Napredni informatičari (V. ab)
- Literarna skupina (VI. ab, VIII ab)
- Dramsko-recitatorska skupina (V. ab, VII. ab)
- Pjevački zbor (IV.-VIII.)
- Novinarska skupina (V.-VIII.)
- Ritmika (IV., V.a)
- Eko grupa (VII. ab)
- Cvjećarska grupa (VII. ab, VIII. ab)
- Estetsko uređenje (VII. ab, VIII. ab)
- Robotika (VI. ab)
- Robotika (IV., V. ab)
- Etnografska skupina (V. - VII.)
- Rukomet - djevojčice (V. - VIII.)
- Rukomet – dječaci (V. - VIII.)
- Nogomet – dječaci (V. - VIII.)
- Mladi geografi (VII. ab, VIII. ab)
- Košarkaška skupina – dječaci (V.-VIII.)
- Izrada rukotvorina (IV., VII. ab, VIII. ab)
- Vjeroučna skupina (VI.-VIII.)

6.1.4. REALIZACIJA ŠKOLSKOG PREVENTIVNOG PROGRAMA KROZ PROJEKTE

Preventivne aktivnosti realizirat ćemo i kroz projekte. Učenici će kroz projekt „Ljekovito bilje našega kraja“ naučiti o najvažnijim ljekovitim biljkama iz neposredne okoline koje i sami mogu koristiti u očuvanju svoga zdravlja.

U prvom razredu provest će se projekt pod nazivom Dan jabuka u kojem će se učenike educirati o važnosti voća, posebno jabuka te će ih se poticati na usvajanje zdravih prehrambenih navika i podizanje razine svijesti i odgovornosti u očuvanju zdravlja.

O prehrani će učiti i učenici 2.a razreda i to kroz projekt Živjeti zdravo – u zdravom tijelu, zdrav duh. Ovim projektom će se kod učenika nastojati razviti se zdrave navike (npr. pravilno držanje tijela, bavljenje sportom, odgovorna briga za tjelesno i mentalno zdravlje) i izbjegavati nezdrava ponašanja (previše vremena pred ekranom, alkohol, duhan, nepravilna prehrana). Osim toga, učenici će naučiti kako prihvati poraz i pobjedu, razviti prijateljstvo, komunikaciju i timski „duh“.

U 4. razredu će se kroz niz projekata učiti i o zdravlju, zdravom i nezdravom ponašanju i o tome kako pružiti potporu bolesnom učeniku.

Učenici 6. b razreda sudjelovat će u projektu „Tjedan dana bez ekrana“ kojim će se učenike nastojati potaknuti na kvalitetnije i raznovrsnije korištenje slobodnog vremena, vježbati kritičko mišljenje prema medijskim sadržajima te na taj način poboljšati odnos s vršnjacima i razviti osobnu odgovornost za korištenje medijskih sadržaja od strane djece i roditelja.

Uz nastavu vjeronomjenske, vjeroučiteljica će s učenicima provoditi projekt „Suzbijanje nekulturnog ponašanja“ s ciljem promoviranja kulturnog ponašanja među učenicima, smanjenja nasilja, psovki i ostalih oblika nekulturnog ponašanja.

Za učenike trećeg razreda stručne suradnice tijekom nastavne godine provodit će projekt Male kreativne socijalizacijske skupine s ciljem razvoja socijalnih vještina učenika.

Stručna suradnica psihologinja s učenicima četvrтog razreda provodit će projekt „Škola kreativnosti – škola za 21.stoljeće“ s ciljem detektiranja darovitih učenika i rada na razvoju njihovih darovitosti te usmjeravanja učenika na korištenje njihovih potencijala.

Kroz projekt Školske zadruge kod učenika će se razvijati radne navike i svijest o vrijednosti rada te usmjeravati ih na kvalitetno provođenje slobodnog vremena, razvijati poduzetnički duh, stvaralaštvo učenika i kreativnost.

Za učenike osmih razreda provodit će se projekt „Zdrav za pet“ u suradnji s policijskim službenicama za prevenciju PU Vukovarsko-srijemske županije (teme alkoholizma i održivog razvoja).

6.1.5. REALIZACIJA ŠKOLSKOG PREVENTIVNOG PROGRAMA KROZ IZVANUČIONIČNU NASTAVU

Kako bi učenici što više naučili neposrednim kontaktom, organiziramo za njih i različite oblike izvanučionične nastave, terensku nastavu, izlete, ekskurzije, posjete i sl. Za učenike 2. a i 3. b razreda planiran je odlazak na Sportske igre mladih, a školskim kurikulumom planiraju se brojni izleti i terenske nastave kako bi učenici učili neposredno, ali i naučili kvalitetno provoditi slobodno vrijeme (posjete kulturnim ustanovama – kinu, kazalištu, muzeju..., sportske aktivnosti, rekreacija, ostali zabavni sadržaji...). S ciljem razvoja svijesti učenika o važnosti kretanja i

sporta za njihovo zdravlje učitelji organiziraju obilježavanje Dana pješačenja (razredna nastava) i Dana športa (listopad i travanj) u kojem sudjeluju svi učenici škole.

6.1.6. REALIZACIJA ŠKOLSKOG PREVENTIVNOG PROGRAMA KROZ PREDAVANJA ZA RODITELJE, UČITELJE I UČENIKE

Suradnja s roditeljima provodi se tijekom godine kroz individualne informacije, roditeljske sastanke, predavanja, radionice, individualna savjetovanja, grupne razgovore, tribine, putem web stranice škole te informiranja preko panoa za roditelje.

Za roditelje učenika pojedinih razrednih odjela predviđena su i različita predavanja u svrhu provođenja preventivnih programa. Za roditelje učenika prvog razreda pedagoginja će održati predavanje na početku nastavne godine na temu „Disciplina sa srcem“, za roditelje učenika drugog razreda pedagoginja će održati radionicu ovisno o potrebi razreda u dogovoru s učiteljicama. U trećem razredu stručne suradnice provest će s roditeljima jednu do dvije radionice u sklopu projekta Male kreativne socijalizacijske skupine. Za roditelje učenika četvrtog razreda, pedagoginja će održati predavanje na temu „Iz razredne u predmetnu nastavu – savjeti za uspješan početak“. Roditeljima učenika petih razreda psihologinja će pokazati „Kako pomoći djeci u učenju“, a u šestim će razredima predavanje za roditelje održati policijske službenice za prevenciju Mirna Marić i Marina Bukal (PU Vukovarsko-srijemska županija) zajedno sa školskom pedagoginjom na temu „Mediji - rizici i opasnosti neadekvatnog korištenja i komunikacije na internetu“, dok će u sedmima psihologinja poučiti roditelje komunikaciji s djecom. Roditeljima učenika osmih razreda pedagoginja će dati korisne informacije o upisima u srednju školu.

Za učitelje će djelatnici Gradskog društva Crvenog križa iz Vinkovaca održati predavanje o pružanju prve pomoći u kriznim situacijama kako bi bili sposobljeni pružiti prvu pomoć u slučaju potrebe, a predstavnici Centra za sigurniji Internet iz Osijeka ukazati na oblike nasilja kojem mogu biti izložena djeca na internetu, obveze odgojno-obrazovnih djelatnika u slučaju bilo kakve prijave izloženosti nasilju na internetu od strane učenika i rizike kojima su djeca izložena pri uporabi interneta. 15.listopada u školi će se provesti terenska vježba civilne zaštite kroz koju će učenici, učitelji i ostali djelatnici kroz simulaciju proći evakuaciju iz škole u slučaju požara, pružanje prve pomoći te gašenje požara.

Policajci djelatnici također će održati predavanja: „Poštujte naše znakove“ (za učenike prvog razreda), „Sigurnost i zaštita djeca na internetu“ (za učenike i roditelje učenika šestih razreda), „Vršnjačko nasilje“ (za učenike sedmih razreda) i o alkoholizmu iz perspektive policije za učenike osmih razreda u sklopu projekta „Zdrav za pet“.

Učenici 2. ab i 3. ab razreda tijekom godine posjetit će obiteljsku liječnicu ili stomatologa i čuti korisne informacije kroz predavanje na temu brige za vlastito zdravlju.

6.2. INDIVIDUALNI RAD/SAVJETOVANJE UČENIKA I RODITELJA

Stručne suradnice će tijekom školske godine osim rada s učenicima kroz predavanja, radionice i projekte provoditi i individualni rad i savjetovanje s rizičnim učenicima i njihovim roditeljima, osobito u rizičnim situacijama (nasilje, ovisnosti, neuspjeh u školi...). U rad s učenicima i njihovim roditeljima će prema potrebi biti uključeni i stručnjaci izvan škole.

6.3. DISKRETNI ZAŠTITNI PROGRAM

Diskretni zaštitni program provodit će se individualno ili u manjim skupinama za one učenike koji manifestiraju probleme u ponašanju, učenju ili već pripadaju rizičnoj skupini. Na osnovu analize odgojne situacije u razrednim odjeljenjima, razrednici će sa stručnom službom razraditi ove programe za svakog pojedinog učenika.

6.3.1. Trening s agresivnom djecom

Za učenike koji pokazuju nasilne oblike ponašanja organizirat će se individualni i grupni rad po uzoru na program koji su osmisili Peterman i Peterman (2010). Individualni rad organiziran je kroz pet, a grupni rad kroz šest modula. Predviđen je rad s roditeljima kroz savjetodavne susrete. Program predviđa proradu različitih rizičnih situacija te moguće reakcije na njih.

Ciljevi programa su:

- Suočiti se s agresivnim ponašanjem
- Diferencirano opažati i naučiti uživljavati se, točno opisivati konflikte i probleme
- Razlikovati poželjna i nepoželjna rješenja sukoba
- Uspostaviti vezu s djetetovom svakodnevicom
- Upoznati se s tehnikama samoverbalizacije
- Doživjeti i prepoznati povezanost razgovora sa samim sobom, osjećaja i ponašanja
- Razlikovati različita primjerena rješenja sukoba i predvidjeti posljedice
- Usporediti vlastita i navedena rješenja sukoba
- Prepoznati različita rješenja sukoba
- Vježbati pozitivno ponašanje za rješavanje konflikata i vježbati složenu samoverbalizaciju
- Slušati, razmišljati i diferencirano opažati opravdane i neopravdane posljedice
- Kritički procijeniti samoga sebe

- Primjereno se odnositi prema različitim posljedicama

7. EDUKACIJA I USAVRŠAVANJE DJELATNIKA

U odgojno-obrazovnom procesu od velike je važnosti educiranje i usavršavanje djelatnika kroz radionice, stručne aktive, stručna predavanja te savjetovanja. Unutar ustanove imat ćemo predavanje Gradskog društva Crvenog križa Vinkovci na temu „Pružanje prve pomoći u kriznim situacijama“, dok će stručne suradnice sudjelovati na stručnim usavršavanjima u organizaciji AZOO na temu Školskih preventivnih programa prema kalendaru stručnih skupova tijekom školske godine. Predstavnici Centra za sigurniji Internet iz Osijeka kroz predavanje za učitelje ukazat će odgojno-obrazovnim djelatnicima na oblike nasilja kojem mogu biti izložena djeca na internetu, obveze odgojno-obrazovnih djelatnika u slučaju bilo kakve prijave izloženosti nasilju na internetu od strane učenika i rizike kojima su djeca izložena pri uporabi interneta.

8. MATERIJALNA UVJETOVANOST I DIDAKTIČKA OPREMLJENOST

Škola će realizacijom ovog programa u potpunosti iskoristiti već postojeća didaktička sredstva, a po potrebi nabavit će se i neka nova u skladu s materijalnim mogućnostima. Neophodno je obogatiti školsku knjižnicu literaturom o ovisnosti i prevenciji nasilja, kako za učitelje tako i za učenike, no problem predstavljaju materijalna sredstva kojih nedostaje.

9. FINANCIRANJE

Cjeloviti program prevencije financirat će se postojećim materijalnim sredstvima Škole, a po potrebi škola će se za dodatno financiranje obratiti Uredu za školstvo u Vukovarsko-srijemskoj županiji i Općini Stari Mikanovci.

10. VREDNOVANJE

U sklopu ŠPP-a kontinuirano će se vršiti evaluacija rada. Ona je potrebna kako bi voditelji grupnih i individualnih aktivnosti znali koliko je bio djelotvoran provedbeni program. Evaluacija pomaže da se na vrijeme uoče nedostaci te poboljšaju i unaprijede daljnje aktivnosti. Ove će godine nastojati provesti i ispitivanje prisutnosti sredstava ovisnosti među našim učenicima. Na kraju svakog obrazovnog razdoblja bit će izrađeno izvješće o ostvarivanju preventivnih aktivnosti tijekom nastavne godine (Pravilnik o načinima postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima, čl.24.).

11. ZAVRŠNE ODREDBE

Ovaj ŠPP razmatran je na sjednici Učiteljskog vijeća dana 24. rujna 2018. i usvojen na sjednici Školskog odbora održanoj dana 27. rujna 2018. i sastavni je dio Godišnjeg plana i programa škole.

Predsjednik Školskog odbora
Vlado Karajko, prof.mentor

Ravnatelji škole
Đuro Škrget, prof.

Voditelj ŠPP
Lidija Kunić Bečvardi, prof.